

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างภาพลักษณ์ผู้หญิงเหนือใน นวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ พบว่าภาพลักษณ์ผู้หญิงเหนือมีความสัมพันธ์กับการจัดความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างส่วนกลางกับท้องถิ่น และภาพลักษณ์ผู้หญิงเหนือถูกสร้างขึ้นโดยอาศัยกระบวนการสื่อสาร ทั้งวรรณกรรม และภาพยนตร์

อ.ไชยวรศิลป์ได้นิยามความหมายใหม่ให้กับผู้หญิงเหนือ โดยสร้างภาพลักษณ์ ผู้หญิงเหนือขึ้นมา 5 ลักษณะคือ การสร้างความเป็นผู้หญิงเหนือผ่านความสัมพันธ์ในครอบครัว การสร้างความเป็นผู้หญิงเหนือกับการวางตัวในสังคม การสร้างความเป็นผู้หญิงเหนือที่ความภูมิใจในอัตลักษณ์ การสร้างความเป็นผู้หญิงเหนือที่แข็งแกร่ง และการสร้างความเป็นผู้หญิงเหนือที่รักสันโดษ พบว่าการสร้างภาพลักษณ์ดังกล่าวถูกนำเสนอผ่านตัวบท โดยการสร้างภาพลักษณ์ของกุลสตรี เพื่อตอบโต้กับภาพลักษณ์ด้านลบที่ถูกสร้างขึ้นจากส่วนกลาง

อ.ไชยวรศิลป์ ได้ตอบโต้การสร้างภาพลักษณ์ด้านลบของผู้หญิงเหนือ 2 ลักษณะ คือ 1) การสร้างความเป็นอื่นให้กับส่วนกลาง อ.ไชยวรศิลป์ตอบโต้ 3 ประเด็น คือ สร้างภาพลักษณ์ด้านลบให้ผู้หญิงภาคกลาง สร้างภาพลักษณ์ด้านลบให้ผู้หญิงเหนือที่มีความสัมพันธ์กับส่วนกลาง และการสร้างภาพลักษณ์ด้านลบให้แก่กรุงเทพฯ 2) การตอบโต้การดูถูกผู้หญิงเหนือ อ.ไชยวรศิลป์ ตอบโต้การดูถูกผู้หญิงเหนือ 5 ประการ ดังนี้ การตอบโต้ภาพลักษณ์ผู้หญิงเหนือใจง่าย การตอบโต้ภาพลักษณ์โสเภณี การตอบโต้วาทกรรม “อีลาว” การตอบโต้วรรณกรรมภาคกลางที่สร้างภาพลักษณ์ด้านลบให้ผู้หญิงเหนือ และการสร้างภาพลักษณ์ด้านลบให้กับผู้ชายภาคกลาง